

LICEUL "REGINA MARIA" DORHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

Nr. înreg. ____ / _____

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI

P.O. 42

Ediția: I-a, 20.10.2023, Revizia 0

LICEUL "REGINA MARIA" DORHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii documentate

Nr. Crt	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1	2	3	4	5	6
1.1	Elaborat	Rotariu Anișoara	Membru Comisie Violentă	16.10.2023	
1.2	Elaborat	Mihoc Elisabeta - Mihaela	Membru Comisie Violentă	16.10.2023	
1.3	Elaborat	Sandu Mariana	Membru Comisie Violentă	16.10.2023	
1.4	Verificat	Gheorghită Geanina - Paula	Președinte Comisie Violentă	18.10.2023	
1.5	Aprobat	Bolohan Gabriela	Director	20.10.2023	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr. Crt	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
1	2	3	4	5
2.1	Ediția I-a			20.10.2023
2.2	Revizia 0			

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii

Nr. Crt	Scopul difuzării	Ex. nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
1	2	3	4	5	6	7	8
3.1	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violentă	Rotariu Anișoara	20.10.2023	
3.2	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violentă	Mihoc Elisabeta - Mihaela	20.10.2023	
3.3	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violentă	Sandu Mariana	20.10.2023	
3.4	Aprobare		Didactic	Director	Bolohan Gabriela	20.10.2023	
3.5	Verificare		Didactic	Președinte Comisie Violentă	Gheorghită Geanina - Paula	20.10.2023	
3.6	Arhivare		Didactic	Secretar CEAC	Andrioe Viorel		

LICEUL "REGINA MARIA" DORHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

4. Scopul procedurii

4.1. Stabilește modul de realizare a activității, compartimentele și persoanele implicate

Stabilește modul de lucru și responsabilitățile celor implicați în procesul de prevenire, combatere și monitorizare a fenomenului de violență în cadrul unității de învățământ. Procedura are drept scop prevenirea și combaterea violenței în unitatea de învățământ, în vederea îmbunătățirii sistemului de asigurare a protecției unității, a siguranței elevilor și cadrelor didactice din unitate.

4.2. Dă asigurări cu privire la existența documentației adecvate derulării activității

4.3. Asigură continuitatea activității, inclusiv în condiții de fluctuație a personalului

4.4. Sprijină auditul și/sau alte organisme abilitate în acțiuni de auditare și/sau control, iar pe director, în luarea deciziei

4.5. Alte scopuri

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

5. Domeniul de aplicare

5.1. Precizarea (definirea) activității la care se referă procedura operațională:

Procedura se utilizează de către tot personalul didactic de predare, precum și de către personalul didactic auxiliar și nedidactic din unitate, orice persoană care intră în contact direct cu elevii înscriși în unitatea de învățământ.

5.2. Delimitarea explicită a activității procedurate în cadrul portofoliului de activități desfășurate de unitate:

Activitatea este relevantă ca importanță, fiind procedurată distinct în cadrul unității.

5.3. Listarea principalelor activități de care depinde și/sau care depind de activitatea procedurată:

De activitatea procedurată depind toate celelalte activități din cadrul unității, datorită rolului pe care această activitate îl are în cadrul derulării corecte și la timp a tuturor proceselor.

5.4. Listarea compartimentelor furnizoare de date și/sau beneficiare de rezultate ale activității procedurate:

5.4.1. Compartimente furnizoare de date:

Toate compartimentele.

5.4.2. Compartimente furnizoare de rezultate:

Toate compartimentele.

5.4.3. Compartimente implicate în procesul activității:

Didactic.

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

6. Documente de referință

6.1. Reglementări internaționale:

- Nu este cazul.

6.2. Legislație primară:

- Ordinul nr. 4183/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul nr. 4703/2002 privind intensificarea activităților de ordine publică și creșterea siguranței civice în zona unităților de învățământ;

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;

- Ordinul nr. 4742/2016 pentru aprobarea Statutului elevului, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state.

6.3. Legislație secundară:

- Ordin nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 387 din 07.05.2018;

- Instrucțiunea nr. 1/2018 din 16 mai 2018 privind aplicarea unitară la nivelul unităților de învățământ preuniversitar a Standardului 9 - Proceduri prevăzute în Codul controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018.

6.4. Alte documente, inclusiv reglementări interne ale unității:

- Regulamentul de organizare și funcționare al unității;

- Regulamentul Intern al unității;

- Planul Național Cadru de Acțiune privind siguranța școlară;

- Decizii ale Conducătorului unității;

- Circuitul documentelor;

- Alte acte normative.

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

7. Definiții și abrevieri

7.1. Definiții ale termenilor:

Nr. Crt	Termenul	Definiția și / sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1	2	3
7.1.1	Procedură documentată	Modul specific de realizare a unei activități sau a unui proces, editat pe suport de hârtie sau în format electronic; procedurile documentate pot fi proceduri de sistem și proceduri operaționale;
7.1.2	Procedură de sistem (procedură generală)	Describe un proces sau o activitate care se desfășoară la nivelul unității aplicabil/aplicabilă majorității sau tuturor compartimentelor dintr-o unitate;
7.1.3	Procedură operațională (procedură de lucru)	Procedură care descrie un proces sau o activitate care se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente dintr-o unitate, fără aplicabilitate la nivelul întregii unități;
7.1.4	Document	Act prin care se adeverește, se constată sau se preconizează un fapt, se conferă un drept, se recunoaște o obligație respectiv text scris sau tipărit inscripție sau altă mărturie servind la cunoașterea unui fapt real actual sau din trecut;
7.1.5	Aprobare	Confirmarea scrisă, semnătura și datarea acesteia, a autorității desemnate de a fi de acord cu aplicarea respectivului document în organizație;
7.1.6	Verificare	Confirmare prin examinare și furnizare de dovezi obiective de către autoritatea desemnată (verificator), a faptului că sunt satisfăcute cerințele specificate, inclusiv cerințele Comisiei de Monitorizare;
7.1.7	Ediție a unei proceduri operaționale	Forma inițială sau actualizată, după caz, a unei proceduri operaționale, aprobată și difuzată;
7.1.8	Revizia în cadrul unei ediții	Acțiunile de modificare, adăugare, suprimare sau alte asemenea, după caz, a uneia sau mai multor componente ale unei ediții a procedurii operaționale, acțiuni care au fost aprobate și difuzate;
7.1.9	Violența asupra preșcolarilor/elevilor	Este o formă de violență asupra copilului și reprezintă un concept integrator pentru diversele forme de abuz fizic, verbal, emoțional, sexual, neglijare, exploatare sexuală, trafic, violență prin internet, violență de gen, hărțuire sexuală etc. Această formă de violență include violența între egali, respectiv între preșcolari și elevi. De asemenea, violența asupra preșcolarilor/elevilor cuprinde forme de rele tratamente comise de către adulți aflați în poziție de răspundere, putere ori în relație de încredere cu copilul, care produc vătămare asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol dezvoltarea, demnitatea și moralitatea;
7.1.10	Sesizarea cazurilor de violență	Este procesul prin care o situație de acest gen, manifestată asupra unui copil sau a unui cadru didactic, este adusă la cunoștința autorităților competente de către personalul unității de învățământ/elevi/părinți, pentru a se lua măsuri adecvate în interesul victimei, al martorului și al autorului actului de violență, urmând ca acestea să asigure sau să faciliteze accesul la servicii specializate, în vederea reabilitării stării de sănătate fizică și psihică;
7.1.11	Bullyingul	Este o formă de violență psihologică și reprezintă acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au caracter repetitiv, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale și care se desfășoară în instituțiile de învățământ preuniversitar și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale. Sunt excluse termenului de violență psihologică - bullying: relațiile violente dintre adulți și copii și relațiile violente între adulți, în cadrul unității de învățământ;

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

7.1.12	Cyberbullyingul	Este o formă de bullying manifestat asupra unui copil/adult, prin mijlocirea tehnologiei digitale în mediul online, prin diverse rețele de socializare, prin intermediul platformelor de telefonie mobilă pentru schimburi de mesaje sau prin platformele de jocuri interactive și de rețea desfășurate online. Spre deosebire de caracterul repetitiv al violenței psihologice - bullying manifestate în mediul offline de către un copil în relație cu unul sau mai mulți copii, cyberbullyingul are un caracter permanent și are scopul de a speria, înfuria sau umili pe cei vizați, făcând ca impactul negativ asupra victimei să fie foarte mare. Exemple de cyberbullying pot fi: transmiterea de mesaje răutăcioase sau amenințătoare, răspândirea de zvonuri, minciuni, mesaje sau fotografii cu scopul discreditării sau dezvăluirii de secrete, transmiterea de mesaje negative pe dispozitivul electronic al altei persoane, atât SMS-uri, cât și mesaje trimise prin intermediul unor aplicații online, de cele mai multe ori sub identitate falsă sau ascunsă; crearea de spații virtuale (website, blog, cont pe rețelele de socializare) cu conținuturi în care altcineva este ridiculizat (filme, desene, fotografii, texte); accesarea și utilizarea neautorizată a contului de e-mail/a contului de pe platformele de socializare al altei persoane, folosirea identității acesteia pentru a trimite mesaje sau materiale de amenințare menite să producă suferință; excluderea deliberată a altei persoane din liste de mailing sau grupuri de comunicare online; folosirea parolei altei persoane pentru a-i modifica profilul pe rețele de socializare sau pentru a posta în numele acesteia conținuturi și mesaje jignitoare la adresa altora; hărțuire online; mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen; urmărire online; amenințări online; publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim; transmitere neconsensuală de materiale cu conținut sexual;
7.1.13	Sancțiuni adresate elevilor	a) observație individuală; b) muștrare scrisă; c) retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază elevul; d) mutarea disciplinară la o clasă paralelă din aceeași unitate de învățământ; e) suspendarea elevului pe o durată limitată de timp; f) preavizul de exmatriculare; g) exmatricularea cu drept de reînscrisoare, în anul școlar următor, în aceeași unitate de învățământ; h) exmatricularea cu drept de reînscrisoare, în anul școlar următor, în altă unitate de învățământ.
7.1.14	Președinte Comisie Violentă	Președinte Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității;
7.1.15	Membrii Comisie Violentă	Membrii Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității.

7.2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt	Abrevierea	Termenul abreviat
1	2	3
7.2.1	P.S.	Procedură de sistem
7.2.2	P.O.	Procedură operațională
7.2.3	E	Elaborare
7.2.4	V	Verificare
7.2.5	Ap.	Aplicare
7.2.6	Ah.	Arhivare

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

8. Descrierea procedurii

8.1. Generalități:

Prezenta procedură se referă la prevenirea și combaterea violenței în unitatea de învățământ, în vederea îmbunătățirii sistemului de asigurare a protecției unității de învățământ, a siguranței beneficiarilor primari și a personalului unității.

Violența asupra preșcolarilor/elevilor este o formă de violență asupra copilului și reprezintă un concept integrator pentru diversele forme de abuz fizic, verbal, emoțional, sexual, neglijare, exploatare sexuală, trafic, violență prin internet, violență de gen, hărțuire sexuală etc. Această formă de violență include violența între egali, respectiv între preșcolari și elevi. De asemenea, violența asupra preșcolarilor/elevilor cuprinde forme de rele tratamente comise de către adulți aflați în poziție de răspundere, putere ori în relație de încredere cu copilul, care produc vătămare asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol dezvoltarea, demnitatea și moralitatea.

Sesizarea cazurilor de violență reprezintă procesul prin care o situație de acest gen, manifestată asupra unui copil sau a unui cadru didactic, este adusă la cunoștința autorităților competente de către personalul unității de învățământ/elevi/părinți, pentru a se lua măsuri adecvate în interesul victimei, al martorului și al autorului actului de violență, urmând ca acestea să asigure sau să faciliteze accesul la servicii specializate, în vederea reabilitării stării de sănătate fizică și psihică.

8.2. Documente utilizate:

8.2.1. Lista și proveniența documentelor:

- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri sunt cele enumerate la pct.6.

8.2.2. Conținutul și rolul documentelor:

- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri au rolul de a reglementa modalitatea de implementare a activității procedurate;
- Accesul, pentru fiecare Compartiment, la legislația aplicabilă, se face prin programul informatic la care au acces salariații unității.

8.2.3. Circuitul documentelor:

- Pentru asigurarea condițiilor necesare cunoașterii și aplicării de către salariații unității a prevederilor legale care reglementează activitatea procedurată, elaboratorul va difuza procedura conform pct.3.

8.3. Resurse necesare:

8.3.1. Resurse materiale:

- Computer;
- Imprimantă;
- Copiator;
- Consumabile (cerneală/toner);
- Hârtie xerox;
- Dosare.

8.3.2. Resurse umane:

- Conducătorul unității;
- Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității;
- Compartimentele prevăzute în organigrama unității.

8.3.3. Resurse financiare:

- Conform Bugetului aprobat al unității.

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

8.4. Modul de lucru:

8.4.1. Planificarea operațiunilor și acțiunilor activității:

Operațiunile și acțiunile privind activitatea procedurată se vor derula de către toate compartimentele implicate, conform instrucțiunilor din prezenta procedură.

8.4.2. Derularea operațiunilor și acțiunilor activității:

În unitatea de învățământ se constituie, prin decizia directorului, **Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității**. Comisia îndeplinește atribuțiile stabilite conform prevederilor legislației în vigoare, care reglementează domeniul de activitate al comisiei.

Principalele atribuții ale comisiei sunt:

- a) coordonează elaborarea, revizuirea și aplicarea Planului de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al unității, adoptat de unitatea de învățământ pe baza unei evaluări a climatului școlar, în colaborare cu reprezentanții elevilor, reprezentanții părinților și cu instituțiile locale abilitate, precum serviciul siguranță școlară, serviciul public de asistență socială, direcția generală de asistență socială și protecția copilului;
- b) monitorizează aplicarea Legii 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- c) consemnează într-un registru special fiecare situație de violență raportată, inclusiv data și ora la care s-a făcut informarea părinților/reprezentanților legali, precum și data închiderii cazului;
- d) înregistrează închiderea cazurilor de violență;
- e) la finalul anului școlar realizează un raport pe care îl comunică Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC), în vederea includerii acestuia în raportul general privind starea și calitatea învățământului în anul școlar respectiv;
- f) în cazul infracțiunilor, colaborează cu structurile de siguranță școlară pentru stabilirea și includerea în planurile de prevenire și reducere a violenței în unitate a unor acțiuni comune de prevenire;
- g) îndeplinește toate atribuțiile prevăzute în *Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, aprobată prin Ordinul nr. 6235/2023*;
- h) elaborarea și aplicarea "sistemului cadru de asigurare a protecției unității de învățământ, a siguranței elevilor și cadrelor didactice";
- i) întocmește și implementează planul antibullying al unității de învățământ;
- j) întocmește codul antibullying al unității de învățământ, care, pe lângă aspectele normative și descrierea valorilor de respect, toleranță, curaj și grijă, asumate și revendicate de unitatea de învățământ, va include și măsurile educative ori disciplinare ce pot fi aplicate în situațiile de bullying și responsabilitățile elevilor, ale cadrelor didactice și ale părinților;
- k) colaborează cu învățătorii și profesorii diriginți pentru soluționarea problemelor raportate și adoptarea măsurilor adecvate protecției victimei și corectării comportamentelor de bullying ale autorului;
- l) asigură protecția elevilor care au raportat situațiile de bullying împotriva oricărei forme de discriminare ori răzbunare din partea elevilor ori a cadrelor didactice;
- m) aplică în activitatea sa formularele, chestionarele, recomandările, regulile de investigație, intervenție și monitorizare a cazurilor de bullying/cyberbullying din ghidurile specifice întocmite de Ministerul Educației;
- n) realizează materiale de informare și le distribuie, direct ori online, atât elevilor și cadrelor didactice, cât și părinților și membrilor personalului nedidactic;
- o) ia legătura cu familiile victimelor și ale autorilor, în vederea gestionării situațiilor de bullying, actelor de bullying/cyberbullying;
- p) derulează programe de informare cu elevii, părinții și cadrele didactice, prin colaborare cu alte structuri interne ale unității ori cu specialiști ai organizațiilor neguvernamentale, pentru cunoașterea caracteristicilor fenomenului de bullying și a riscurilor la care sunt supuși elevii, pentru încurajarea

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

implicării lor în promovarea și respectarea codului antibullying;

q) organizează și coordonează, cu sprijinul cadrelor didactice și al reprezentanților elevilor și părinților, sistemul de raportare al unității cu privire la actele de bullying între elevi, cu respectarea principiilor anonimității și al confidențialității;

r) anual, evaluează, cu participarea elevilor, dimensiunea fenomenului de bullying în unitatea de învățământ și eficiența intervențiilor comisiei;

s) participă la evaluarea și îmbunătățirea climatului școlar, la promovarea valorilor școlii și la organizarea de acțiuni în vederea creșterii gradului de coeziune între elevi și a comunicării pozitive între aceștia și cadrele didactice;

t) colaborează cu responsabilul pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare, în vederea organizării de activități extrașcolare, dezbateri ori evenimente speciale de conștientizare a problematicei bullyingului/cyberbullyingului, în cadrul unității de învățământ ori în comunitate, atât pentru elevi, cât și pentru întreg personalul didactic ori nedidactic al unității;

u) organizează în unitatea de învățământ sesiuni de informare/dezbatere cu privire la responsabilitățile parentale în reducerea situațiilor de bullying;

v) participă la evenimente și campanii organizate în acest domeniu și utilizează resursele online avizate de Ministerul Educației;

w) îndeplinește orice altă activitate antivioleță/antibullying cerută de conducere ori de consiliul de administrație al unității.

Pentru managementul cazurilor de violență, unitatea de învățământ aplică prevederile procedurii **Managementul cazurilor de violență asupra preșcolarilor, elevilor și a personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar.**

Elementul fundamental în ceea ce privește șansele de reușită în reducerea fenomenului violenței la nivelul mediului educațional preuniversitar îl reprezintă măsurile și activitățile realizate la nivelul unității de învățământ.

Pentru prevenirea și combaterea violenței, unitatea de învățământ adoptă, pe baza unei evaluări a climatului școlar, în colaborare cu reprezentanții elevilor, reprezentanții părinților și cu instituțiile locale abilitate, precum Serviciul siguranță școlară, Serviciul public de asistență socială, Direcția generală de asistență socială și protecția copilului, **Planul de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar**, a cărui coordonare, elaborare, revizuire și aplicare intră în sarcina Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității.

Un pas absolut necesar pentru dezvoltarea unei strategii anti-vioență este identificarea și definirea corectă a problemelor unității în domeniul violenței diferiților actori.

Analiza fenomenului de violență școlară. Tehnici și instrumente care pot fi utile în acest proces:

a) Colectarea de informații relevante privind fenomenul de violență școlară, prin următoarele metode: aplicarea de chestionare, realizarea unor interviuri individuale sau de grup și analiza de documente.

- **Chestionarul pentru elevi.** Prin intermediul chestionarelor pentru elevi, echipa managerială poate să investigheze aspecte mai puțin vizibile ale violenței, legate de cele mai multe ori de atitudini ostile ale actorilor din unitatea de învățământ (intimidări, tachinări, ironii, agresiuni verbale).

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

De asemenea, investigația prin chestionar poate ajuta la:

- Identificarea formelor curente de violență din unitatea de învățământ;
- Măsurarea frecvenței cu care apar diferite situații de violență;
- Identificarea contextului în care apare violența școlară;
- Cunoașterea actorilor principali implicați în situațiile de violență (inclusiv cei din afara unității de învățământ);
- Aflarea opiniilor elevilor privind combaterea acestui fenomen.

O modalitate eficientă de aplicare a chestionarului pentru elevi o constituie orele de consiliere. Pentru obținerea unor răspunsuri cât mai sincere, chestionarul trebuie să fie anonim. Este important ca acest chestionar să fie administrat tuturor elevilor din unitatea de învățământ, astfel încât să poată fi realizată și o analiză comparativă (între elevii din clasele mai mici și cei din clasele terminale, între fete și băieți, între elevii de la diferite profiluri etc.).

- Organizarea unor interviuri individuale și de grup cu actori cheie de la nivelul unității de învățământ/comunității - Investigarea altor actori de la nivelul unității cu privire la fenomenele de violență din unitate: cadre didactice, părinți, personal specializat (consilieri școlari, psihologi, asistenți sociali, mediatori), reprezentanți ai comunității. Pentru aceasta se poate utiliza tot metoda prin chestionar (adaptând întrebările din

chestionarul pentru elevi) sau alte metode, precum interviurile individuale sau de grup. În acest fel se pot compara și verifica datele colectate de la elevi și se poate obține o imagine mai complexă asupra situațiilor de violență din unitatea de învățământ.

- Analiza de documente - Documente interne: rapoarte și caracterizări individuale ale consilierului/psihologului școlar; rapoarte/portofolii ale unor activități anterioare dedicate sau relevante pentru tema violenței; plângeri/reclamații ale părinților cu privire la acțiuni violente ale unor elevi sau cadre didactice din unitate etc. De asemenea, pot fi consultate și documente externe care sunt relevante în raport cu fenomenul de violență în general și violența școlară în special. Acestea constau în articole, comunicate de presă sau știri publicate în mass-media, studii, analize sau rapoarte publicate de diferite instituții relevante la nivel local, regional sau național.

Analiza acestor documente poate să ofere ocazia de a trece în revistă faptele ce sunt în mod curent încadrate în violență școlară, ariile mai expuse riscului, tendințele de producere a acestor fenomene etc.

b) Prelucrarea informațiilor colectate. Informațiile colectate prin interviu sunt extrem de valoroase pentru înțelegerea și interpretarea informațiilor din chestionar. Se pot sintetiza rezultatele sub forma unui tabel în care să fie selectate ideile/opiniile importante în cazul fiecărei întrebări în parte. În anexele procedurii sunt prezentate exemple de grile de prelucrare a întrebărilor din chestionarul adresat elevilor și a datelor din interviuri.

c) Dezbaterea rezultatelor investigației și definirea problemelor. Pentru activitatea desfășurată se va elabora un raport privind rezultate obținute în urma investigației. Raportul ar putea cuprinde o scurtă introducere, răspunsurile la întrebările din chestionar (inclusiv reprezentarea lor grafică) și la cele din interviurile individuale sau de grup. Sinteza poate include și o secțiune de concluzii în care să fie succint prezentate situațiile îngrijorătoare pentru unitatea de învățământ. De asemenea, este necesară organizarea de întâlniri cu diriginții pentru a discuta care sunt cele mai importante aspecte ce trebuie aduse la cunoștința elevilor și care sunt aspectele care trebuie dezbătute împreună cu aceștia.

În urma dezbaterii acestor aspecte privind starea de fapt, este posibilă realizarea ultimului pas în această etapă: **formularea problemelor**. Se va realiza o grupare a problemelor definite în mod

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

asemănător de diferite categorii de actori și, implicit, o restrângere a ariilor posibile de intervenție. Se va realiza o ierarhie a cauzelor care conduc la apariția acestor probleme, cât și a importanței acestor probleme pentru actorii unității de învățământ (în primul rând elevii).

Elaborarea planului anti-violență la nivelul unității de învățământ

Strategia anti-violență sau planul de intervenție este un cadru de acțiune prin intermediul căruia se dezvoltă măsurile cele mai potrivite de control/gestionare a violenței.

Acest cadru oferă o serie de avantaje precum:

- Instituționalizarea activităților de prevenire și combatere a violenței școlare;
- Formarea unei perspective coerente, unitare și predictibile a intervențiilor la nivelul unității de învățământ
- Coordonarea activităților de prevenire cu cele de gestiune a violenței școlare;
- Cunoașterea categoriilor și necesarului de resurse pentru desfășurarea activităților anti-violență;
- Atragerea/implicarea tuturor actorilor importanți de la nivelul unității și comunității în activitățile anti-violență;
- Identificarea intervențiilor de succes pentru grupurile țintă vizate.

Planul de intervenție va oferi o prezentare în detaliu a obiectivelor urmărite, rezultatelor așteptate, activităților ce urmează a fi derulate, actorilor implicați și a responsabilităților acestora, orizontului de timp, resurselor necesare, modalităților de monitorizare și de evaluare. Obiectivele formulate vor include toate problemele formulate în diagnoză (principale și conexe) care au fost considerate de majoritatea actorilor ca fiind importante și urgente. De asemenea, va demonstra în mod explicit modul în care obiectivele urmărite sunt în relație cu impactul așteptat.

Un obiectiv important va fi prevenția violenței, după cum urmează:

- o prevenție primară, care se poate realiza foarte ușor de către fiecare profesor și se referă la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de fiecare elev, exprimarea încrederii în capacitatea lui de a reuși;
- o prevenție secundară, ce pleacă de la faptul că școala reprezintă un post de observație privilegiat al dezvoltării intelectuale și afective a elevului, iar profesorul, printr-o observare atentă a acestuia, poate repera efectele unor violențe la care elevul a fost supus în afara mediului școlar;
- o prevenție terțiară, ce are în vedere sprijinul direct adus elevilor care manifestă comportamente violente; aceasta urmărește prevenirea recidivei și presupune adoptarea unor măsuri după producerea comportamentului violent.

Măsurile preventive pot fi incluse în activitățile educative și extrașcolare.

Alte obiective pot viza:

- Însușirea și utilizarea de către cadrele didactice a tehnicilor de gestionare a comportamentelor elevilor;
- Cunoașterea și adoptarea de către elevi a unor comportamente care să-i ajute să gestioneze situațiile în care se confruntă cu comportamente agresive ale celorlalți (să ignore situațiile, să ia distanță de aceste situații, să reacționeze cu fermitate și să solicite asistența profesorilor atunci când este nevoie);
- Identificarea și evaluarea dimensiunii fenomenului de violență în unitatea de învățământ și în mediul proximal al acesteia;
- Conștientizarea existenței problemei violenței în mediul școlar de către elevi, cadre didactice și părinți;
- Crearea unui sistem de comunicare reală și eficientă între unitatea de învățământ, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență/ infracțiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaționali;

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

- Elaborarea și testarea unor instrumente de identificare, monitorizare și evaluare a fenomenelor de violență în unitatea de învățământ;
- Implicarea actorilor de la nivelul unității și de la nivelul comunității în derularea activităților dezvoltate în cadrul strategiei.

Activități de prevenire a fenomenului de violență la nivelul unității de învățământ:

- Acțiuni de conștientizare de către elevi a efectelor negative ale violenței;
- Organizarea cu părinții a unor activități pe tema prevenirii violenței școlare, lectorate cu părinții;
- Dezvoltarea unor programe de formare a cadrelor didactice privind managementul clasei, dezvoltarea abilităților de comunicare, promovarea cooperării;
- Participarea/implicarea elevilor în proiecte care vizează reducerea violenței școlare;
- Schimbul de experiență între unități de învățământ pe tematica prevenirii violenței;
- Activități extrașcolare în care să fie analizate fenomenele de violență școlară, concursuri între clase, organizarea de spectacole privind violența;
- Implicarea comitetului de părinți în organizarea unor activități de prevenire și combatere a fenomenului violenței;
- Analiza în cadrul unei dezbateri a principiilor/valorilor morale încălcate de diferite acte de violență școlară;
- Dezbaterea unor situații de violență școlară prezentate în mass-media: înțelegerea cauzelor, analiza modului în care situațiile puteau fi evitate, analiza consecințelor asupra victimelor/agresorilor;
- Realizarea unui colaj de imagini din presa scrisă care prezintă situații de violență și analiza acestora;
- Realizarea unei prezentări în Power Point care să urmărească o temă relevantă privind violența școlară;
- Organizarea de către elevii clasei a unui atelier pentru părinți pe tema „Cum așteptăm să ne sprijine familia pentru a ne simți în siguranță”.

Se va realiza și o monitorizare și planului. Prin activitățile de monitorizare se colectează în mod regulat date privind modul de utilizare a resurselor și implicarea persoanelor responsabile de anumite activități.

În timpul activităților de monitorizare se vor urmări:

- Relația dintre obiective, impactul așteptat și activitățile desfășurate în stadiul respectiv;
- Schimbările concrete observate în urma desfășurării activităților (impactul produs prin intervenție asupra beneficiarilor direcți și indirecti, cât și asupra unității de învățământ);
- Cauzele care au condus la eventuala nerealizare a unor rezultate așteptate (de exemplu: slaba cunoaștere a inițiativei în rândul actorilor cheie; gradul scăzut de implicare al unor actori în activitățile strategiei; insuficiența resurselor; întârzierea cu care s-au desfășurat unele activități etc.);
- Ariile de intervenție viitoare care trebuie schimbate/corectate.

Evaluarea vizează utilizarea unui mod de lucru și a unui set de instrumente prin care se urmăresc:

- Rezultatele obținute în urma desfășurării tuturor activităților prevăzute în planul antiviolență;
- Schimbările concrete observate (impactul produs la finalul intervenției asupra beneficiarilor direcți și indirecti, cât și asupra unității de învățământ);
- Cauzele care au condus la eventuala nerealizare a unor rezultate așteptate;
- Ariile de intervenție pe care trebuie să le urmărească viitoarele strategii.

În activitatea de evaluare, se vor urmări următoarele criterii:

- Conformitatea - dacă ceea ce se desfășoară este în conformitate cu activitățile planificate;
- Pertinența - dacă activitățile sunt adecvate obiectivelor propuse;

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLenȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

- Eficacitatea - dacă activitățile conduc către rezultatele așteptate;
- Eficiența - dacă resursele alocate desfășurării activităților conduc la un maxim de rezultate;
- Coerența - dacă activitatea evaluată se află în legătură cu celelalte activități.

Atât pentru activitățile de monitorizare cât și pentru cele de evaluare se vor utiliza indicatori prin care să se poată verifica gradul de realizare al activităților prevăzute în strategie, rezultatele obținute și impactul acestora asupra categoriilor țintă.

Indicatorii sunt de două tipuri: cantitativi și calitativi. Exemple de indicatori de realizare/performanță:

- Număr de participanți;
- Număr de ore/participant;
- Rata de absenteism (raportul dintre numărul total al absențelor și numărul participanților înscriși);
- Nivelul de satisfacție al participanților cu privire la activitatea la care au participat;
- Gradul de implicare în activități anti-violență organizate de unitatea de învățământ (utilizându-se o scală de apreciere de tipul: înalt, mediu, scăzut).

Managementul comportamental la clasă

Intervenția eficientă pentru stoparea comportamentelor agresive în contextul clasei, concomitent cu învățarea unor alternative comportamentale adecvate și acceptate social, presupune parcurgerea mai multor etape:

- Observarea comportamentului elevilor- observarea lor în contexte școlare diferite (în timpul orelor, în contexte mai puțin structurate - pe holuri, în curtea unității de învățământ, în excursii etc.);
- Operaționalizarea comportamentului agresiv (etichetă lingvistică ce desemnează o clasă de comportamente) - descrierea comportamentului;
- Monitorizarea și înregistrarea obiectivă a datelor;
- Analiza funcțională a comportamentelor înregistrate;
- Construirea ipotezei de lucru pentru modificarea comportamentală;
- Selectarea tehnicilor de modificare comportamentală;
- Implementarea planului de intervenție;
- Monitorizarea continuă a comportamentelor pentru verificarea validității ipotezei de lucru și evaluarea planului de intervenție (dacă comportamentele agresive urmărite se mențin, scad sau cresc ca frecvență în timpul intervenției).

Sanționarea tuturor formelor de violență se va face cu respectarea prevederilor procedurii privind **Sanționarea elevilor.**

8.4.3. Valorificarea rezultatelor activității:

Rezultatele activității vor fi valorificate de toate compartimentele implicate din unitate.

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

9. Responsabilități

9.1. Conducătorul unității

- Aprobă procedura;
- Asigură implementarea și menținerea procedurii.

9.2. Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității

- Aplică și menține procedura;
- Realizează activitățile descrise la termenele stabilite în prezenta procedură.

9.3. Personalul unității și alți factori implicați

- Aplică și mențin procedura;
- Realizează activitățile descrise la termenele stabilite în prezenta procedură.

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ		Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI		Revizia 0
	Cod: P.O. 42		Exemplar nr. 1

10. Formular de evidență a modificărilor

Nr. Crt	Ediția	Data ediției	Revizia	Data reviziei	Nr. pag.	Descrierea modificării	Semnătura conducătorului departamentului
1	2	3	4	5	6	7	8
10.1		20.10.2023				-	

11. Formular de analiză a procedurii

Nr. crt.	Compartiment	Conducător compartiment Nume și prenume	Înlocuitor de drept sau delegat	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil	Semnătura	Data
				Semnătura	Data	Observații		
1.	Didactic	Mihoc Elisabeta - Mihaela			20.10.2023			
2.	Didactic	Bolohan Gabriela			20.10.2023			

12. Lista de difuzare a procedurii

Nr. ex.	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragerii	Data intrării în vigoare a procedurii	Semnătura
1	Conform Procesului Verbal de predare-primire.						

13. Anexe

Nr. Crt	Denumirea anexei	Elaborator	Aproba	Numar de exemplare	Arhivare
1	2	3	4	5	6
13.1	Anexa 1 - Decizie numire comisie prevenire si eliminare violenta	-	-	1	-
13.2	Anexa 2 - Chestionar adresat elevilor privind violenta in unitate	-	-		-
13.3	Anexa 3 - Exemple de interviuri pentru investigarea nivelului violentei in unitate	-	-		-
13.4	Anexa 4 - Exemple de grile de prelucrare a informatiilor colectate prin chestionare	-	-		-
13.5	Anexa 5 - Fisa monitorizare comportament	-	-		-
13.6	Anexa 6 - Centralizator violenta	-	-		-
13.7	Anexa 7 - Declaratie parinte constatare situatie violenta	-	-		-

LICEUL "REGINA MARIA" DOROHOI	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția: I-a
	PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI	Revizia 0
	Cod: P.O. 42	Exemplar nr. 1

Cuprins

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii documentate	2
2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii	2
3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii	2
4. Scopul procedurii	3
5. Domeniul de aplicare	4
6. Documente de referință	5
7. Definiții și abrevieri	6
8. Descrierea procedurii	8
9. Responsabilități	15
10. Formular de evidență a modificărilor	16
11. Formular de analiză a procedurii	16
12. Lista de difuzare a procedurii	16
13. Anexe	16